

Månadsrapport Köpings kommun

Oktober 2023

Fokus

Kommunens ekonomiska prognos	Helårsprognosen för kommunen är -10,3 mkr med en budgetavvikelse på -22,4 mkr	Red
Inflation	Nedåtgående men fortsatt hög	Red
Arbetslöshet	Ökar, särskilt bland unga	Red
Hushåll ek bistånd	Fortsatt relativt låg nivå	Green
Placeringsdygn barn och unga	Fortsatt hög	Red
Räntekostnad	Räntan stiger men än så länge mindre påverkan på kostnad pga bundna räntor	Yellow

© Köpings kommun

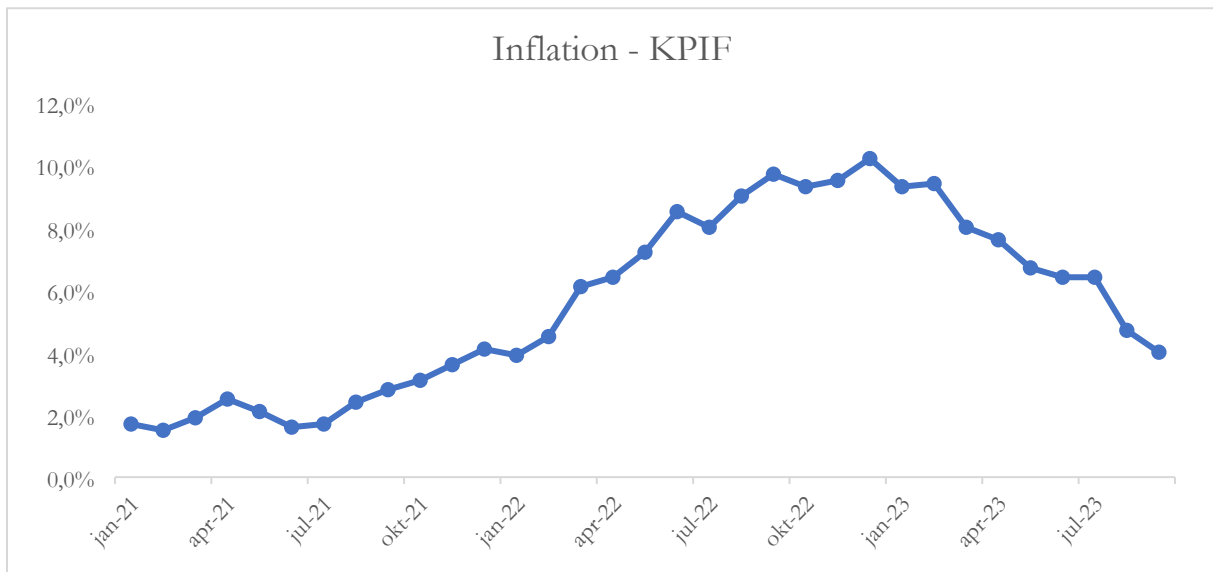
Rapporten skriven av
Dina Avdic, 2023-11-10

Antagen av:
Klicka och skriv nämnd, datum och §

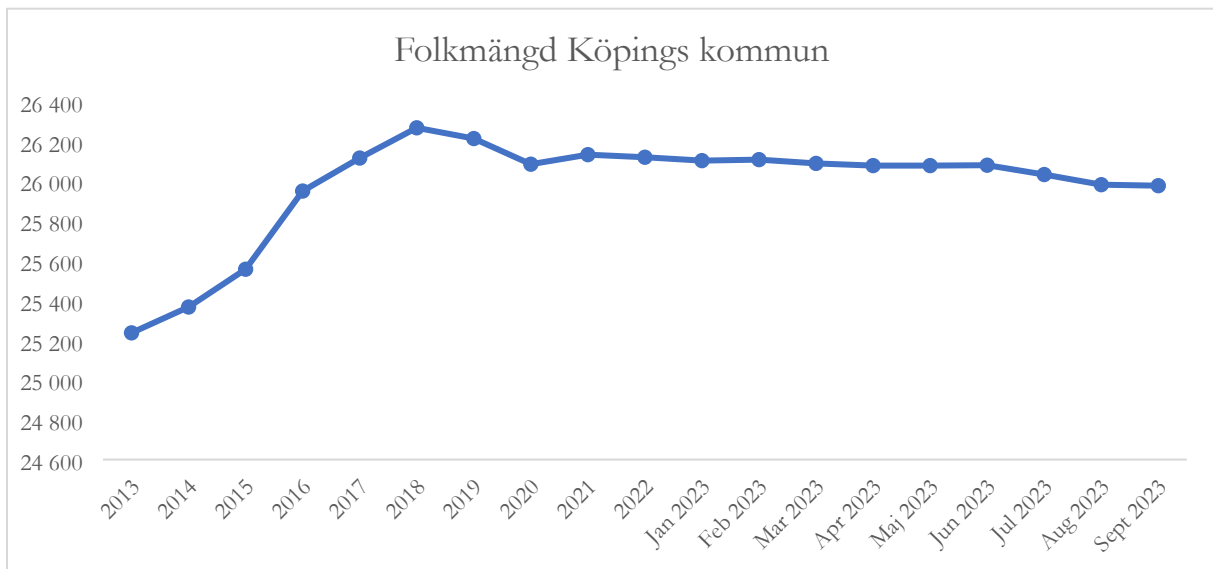
Innehåll

Omvärld och arbetsmarknad.....	4
Verksamhet och medarbetare.....	6
Ekonomi.....	8
Räntor	10

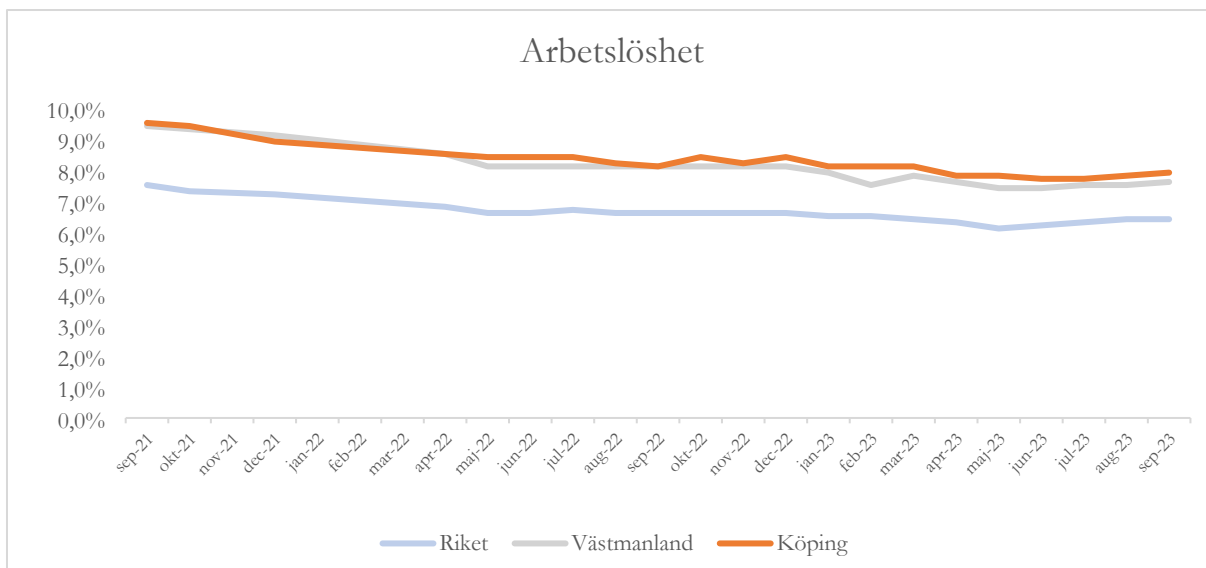
Omvärld och arbetsmarknad

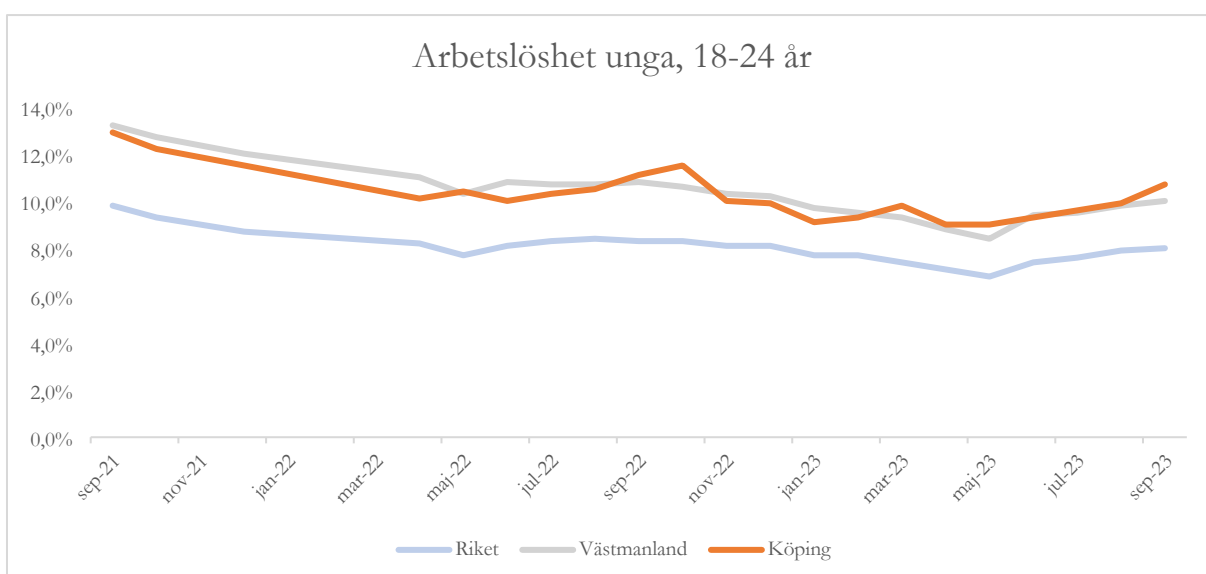
Sedan december 2022 har inflationen mätt med KPIF sjunkit. I december 2022 toppade inflationen och låg på 10,2 procent. I september 2023 uppgår KPIF-inflationen till 4,0 procent, en sänkning med 0,7 procentenheter jämfört med augusti 2023. Riksbankens räntehöjningar av styrräntan och de fallande energi- och livsmedelspriserna har bidragit till att inflationen har börjat sjunka, men inflationen är fortfarande hög och ligger klart över Riksbankens inflationsmål på 2 procent. Detta mål prognostiseras nås först år 2025.

Befolkningstillväxten i Köpings kommun avtog i samband med en striktare migrationspolitik i Sverige och under pandemin när rörligheten var än lägre sjönk antalet invånare något. Prognosen framåt är en mycket låg tillväxttakt på några individer per år. I dagsläget ser trenden relativt konstant ut om än något nedåtgående. I september 2023 är invånarantalet 25 977, att jämföra med september 2022 innebär detta en minskning med 143 invånare, varav en minskning i både kategorierna 0-19, 20-64 och 65-74 år och en ökning bland de som är 75+ år.

Arbetslösheten steg relativt kraftigt i samband med pandemin men återhämtade i samband med statliga ekonomiska stimulanspaket. Efter det har den sjunkit över tid. I Köping kan vi se en stadig minskning av arbetslösheten från december 2022 till juni 2023. De senaste månaderna har trenden dock vänt något men än ser vi inte några större effekter av den stundande lågkonjunkturen.

Under hösten 2022 ökade arbetslösheten för målgruppen unga 18-24 år. Jämfört med slutet på 2022 har arbetslösheten bland unga minskat men en lågkonjunktur drabbar denna grupp oftast hårdare och de effekterna har vi börjat kunna se under sommaren. Arbetslösheten har för denna grupp de senaste månaderna ökat både i riket och Västmanland, med särskilt i Köping med en ökning motsvarande 0,8 procentenheter sedan augusti.

Verksamhet och medarbetare

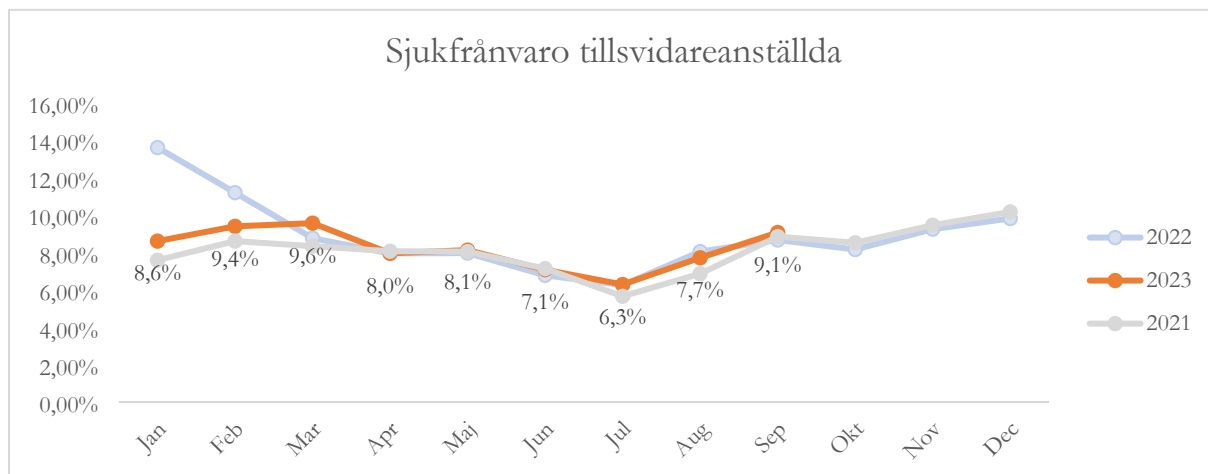
Verksamhetsstatistik

Nämnd	Ack utfall	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023	Trend
Antal utförda hemtjänsttimmar	77 464	115 000	93 000	-22 000	➔
Antal i kö till särskilt boende LSS	8	N/A	N/A	-	
Antal i kö till boende äldreomsorg	23	N/A	N/A	-	
Antal besök i Köpings badhus	54 548	120 000	65 457	-54 543	➔
Antal i kö till Kulturskolan	212	190	218	28	➔
Antal beviljade bygglov	175	200	200	0	➔
Antal sålda småhustomter	2	10	5	-5	➔
Andel elever i åk 7-9 med >10% frånvaro	45%	N/A	N/A	-	➔
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd (utbetalt senaste månad)	249	N/A	N/A	-	➔
Antal placeringsdygn institution barn och unga	2 258	N/A	N/A	-	➔

Utfall till och med oktober. Kommentarer:

- Antalet utförda hemtjänsttimmar har ökat med 5% jämfört med samma period förra året, dvs en uppåtgående trend. Ändock väntas budgeten för 2023 inte kunna uppnås. I genomsnitt har 300 fler besök gjorts per månad i jämförelse med 2022.
- Per den sist september väntar 23 personer i kö till särskild boendeplats i äldreomsorgen och 8 personer till särskilt boende inom LSS.
- Trenden på antal badhusbesök är uppåtgående efter pandemin. Antal besök är på en för ambitiös nivå och inför 2023 har budgeten justerats ned. Trots en nedjustering kommer antal besök inte att komma upp i budgeterad volym för 2023.
- För att kunna tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar den nivå som eleven har möjlighet att nå, är det viktigt med hög närvaro. Andel elever med hög frånvaro ligger i oktober på 45 %, att jämföra med samma period förra året på 54 %.
- Antal hushåll som får ekonomiskt bistånd är relativt lågt och nådde sin högsta punkt hittills på året i mars på 263 hushåll och landade i oktober på 249 hushåll. Trots relativt lågt antal ligger nivåerna över 2022 års utfall.
- Antal placeringsdygn för barn och unga ligger på en fortsatt hög nivå per månad och högre än samma period föregående år.

Medarbetare

Sjukfrånvaron har efter sommaren varit uppåtgående och nådde i september 9,1 % vilket är något högre än samma period de senaste två åren. Jämfört med månaden innan har sjukfrånvaron ökat med nästan 1,4 procentenheter.

Den största ökningen jämfört med augusti månad återfinns inom utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Inom utbildningsförvaltningen beror ökning på influensa och fall av covid-19. Likaså inom kultur- och fritidsnämnden där sjukfrånvaron härleds till biblioteket och badet. Inom vård- och omsorgsnämnden pågår vidare analyser.

Ekonomi

Helårsprognos

Prognosutveckling per månad (beräknad årsbudgetavvikelse), mkr

Nämnd	Feb	Mar	Apr	Maj	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	
Kommunstyrelsen	-21,8	-20,2	-20,0	-20,4	-16,3	-14,7	-11,9	-10,7	
Kultur och fritidsnämnd	-3,2	-2,0	-2,0	-0,4	-0,6	-0,4	-0,5	-0,5	
Vård- och omsorgsnämnd	-10,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	
Samhällsbyggnadsnämnd	0,0	-0,8	-0,8	-0,8	-0,3	0,5	0,5	0,5	
Utbildningsnämnden	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0	-5,9	-3,4	-3,4	-2,7	
Social och arbetsmarknadsnämnd	0,0	-1,0	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	
Valnämnd	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gemensam överförmyndarnämnd	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	
Total avvikelse	-42,9	-43,8	-42,6	-41,6	-33,6	-28,4	-25,8	-23,9	
Finansförvaltningen			-5,5			10,7		1,5	
Kommunens resultat			-48,1			-17,7		-22,4	

Nämnderna sammantaget har en **helårsprognos** som visar **ett underskott på -23,9 mkr jämfört med budget**, vilket är 1,9 mkr bättre än senaste prognos. Förbättringen återfinns inom kommunstyrelsen och i synnerhet mark och fastighet samt till viss utsträckning inom utbildningsnämnden, se nedan kommentarer.

Större avvikelser:

- Kommunstyrelsen -10,7 mkr
 - Mark och fastighet -7,0 mkr vilket förklaras av ökade kostnader för underhåll och el samt kostnader kopplade till Nyckelbergsskolan och ny förskola på Kristinelund som saknar finansiering. Förbättringen jämfört med förra prognosen ligger i att de ökade kostnaderna ligger på något lägre nivåer än tidigare prognostiserat.
 - Kommunledningsförvaltningen -3,7 mkr vilket består av högre kostnader för friskvårdsbidrag, löneadministration, personal på ekonomiavdelningen samt högre hyres-, administrations- och flyttkostnader som belastar kansliavdelningen. Försämringen från förra prognostillfället med 0,8 mkr beror på HR-stöd som ej kommer debiteras bolagen under året.
- Vård- och omsorgsnämnden -12,0 mkr
 - Det största underskottet återfinns inom äldreomsorgen där personalkostnaderna sticker iväg utifrån flera parametrar. Relativt hög sjukfrånvaro, svårigheter med att anpassa bemanningen utifrån verksamhetens behov, det nya heltidsmättet för natt samt brukare med omfattande behov lyfts som de viktigaste.
 - Kostnadsökningar för lokalkostnader generellt.
- Utbildningsnämnden -2,7 mkr
 - Den anpassade grundskolan uppvisar det största underskottet och anledningen är att verksamheten har tagit emot flera små barn med stora behov. Verksamheten är därmed personaltät.

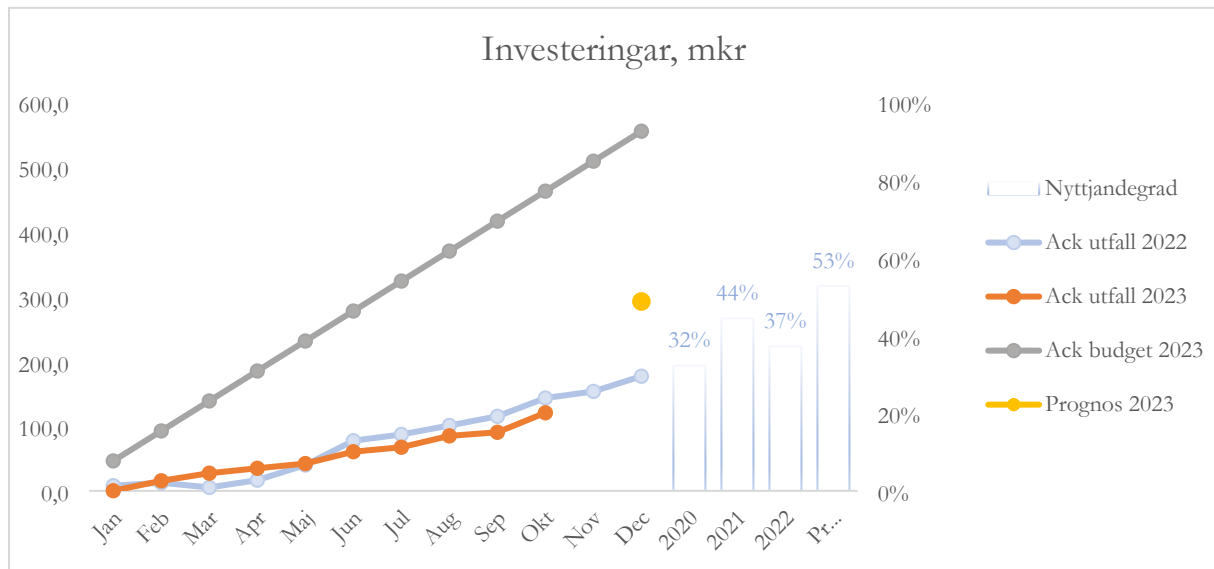
- Även gymnasieskolan bidrar till underskottet då den interkommunala ersättningen samt bidraget till fristående skolor faller ut högt.
- Förskolan och grundskolan väntas göra överskott som delvis balanserar ut det negativa resultatet.

Finansförvaltningen uppvisar **ett överskott på 1,5 mkr jämfört med budget** vilket är 9,2 mkr sämre än senaste prognos. Prognoserna för finansförvaltningen varierar mycket mellan prognostillfällena då vi ser stora förändringar inte minst avseende skatteintäkter och pensionskostnader. Sedan föregående prognostillfälle har dock inga nya prognoser inkommit avseende de två sistnämnda utan förändringen består i: att elstödet, som vid föregående prognostillfälle räknades till finansförvaltningen, nu är omfördelat till förvaltningarna; intäkten för borgen faller ut lägre än prognostiserat då VA-verksamhet exkluderas i år; arbetsgivaravgifterna faller ut högre än tidigare prognostiserat.

Nämnd	Budget 2023	Prognos 2023	Budget-avvikelse 2023
Kommunfullmäktige	-3,6	-3,9	-0,3
Kommunstyrelsen	-246,5	-257,2	-10,7
Kultur och fritidsnämnd	-58,1	-58,6	-0,5
Vård- och omsorgsnämnd	-631,2	-643,2	-12,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-32,1	-31,6	0,5
Utbildningsnämnden	-697,7	-700,4	-2,7
Social och arbetsmarknadsnämnd	-188,8	-187,3	1,5
Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	-4,2	-3,9	0,3
Summa nämnd	-1 862,2	-1 886,1	-23,9
Finansförvaltningen	1 874,3	1 875,8	1,5
Summa kommun	12,1	-10,3	-22,4

Totalt landar **helårsprognosen** för kommunen på **-10,3 mkr** vilket ger en **budgetavvikelse** motsvarande **-22,4 mkr**.

Investeringar

Nämnderna har sammantaget per sista oktober investerat för 120,4 mkr.

Prognosen för helåret visar en investeringsvolym motsvarande 292,1 mkr, att jämföra med budgeten som till 250 mkr består av årets budget och ytterligare 304,6 mkr ombudgeteringar från tidigare år, totalt 554,6 mkr. Budgetavvikelsen för helår 2023 uppgår därmed till 262,5 mkr och den prognostiserade nyttjandegraden blir 53 %, att jämföra med de tre senaste års nivåer på 32-44 %.

Inom kommunledningsförvaltningen återfinns en positiv avvikelse för projektet ny förskola som ersätter Trollsländan och beräknas vara klar i slutet av 2024 och endast en del investeringsmedel kommer att nyttjas under 2023. Det planerade utrymme motsvarande 101,8 mkr kommer inte att nyttjas under året då de tilltänkta projekten inte längre är aktuella.

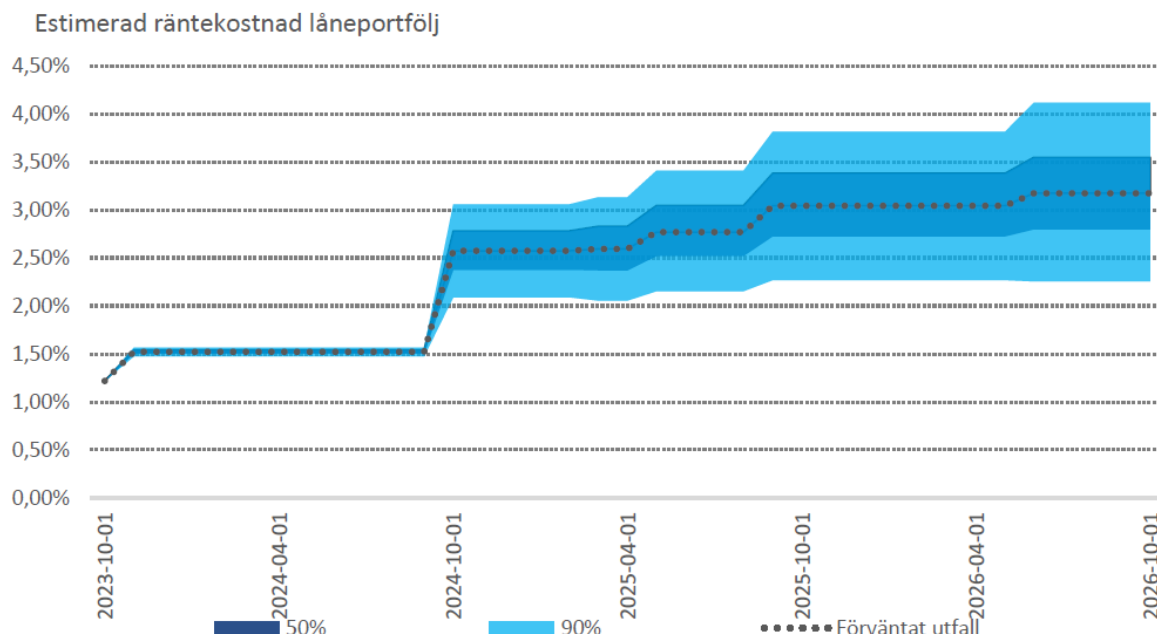
Kultur och fritidsförvaltningen prognostiserar ett överskott i investeringsmedel på 8,7 mkr varav 6,2 mkr kopplat till folkhälsopark etapp 2 som inte kommer att kunna slutföras under 2023 då byggnationen av folkhälsopark etapp 1 färdigställs först sommaren 2024.

Mark och fastighet uppvisar totalt ett överskott av investeringsmedel motsvarande 19,9 mkr varav 23,5 mkr avseende nybyggnationen av Nyckelbergsskolan som är i ett upphandling- och projekteringsstadium.

Den tekniska verksamheten kommer inte hinna realisera hamnprojektet under 2023 vilket bidrar till att 90,2 mkr inte kommer kunna nyttjas i år.

Räntor

Kommunens totala låneskuld uppgår till 644 mkr. Ett nytt lån togs upp i januari 2023 på 50 mkr. Genomsnittlig räntebindningstid och kapitalbindningstid är 2,0 år vilket är i enlighet med vår finanspolicy.

Ovan diagram visar hur snitträntan förväntas utvecklas på en tre års sikt, dvs den prickade linjen visar den förväntade utvecklingen på befintlig låneportfölj. I takt med att våra bundna lån förfaller så stiger vår genomsnittliga räntekostnad. Därav den trappliknande genomsnittliga ränteökningen. Utifrån våra investeringsbehov kommer ytterligare lån behövas framöver. Nya lån som tillkommer kommer att ha en högre räntenivå än vår genomsnittliga ränta vilket kommer att justera upp portföljens totala genomsnittliga räntenivå. 1% ränteökning motsvarar 6,4 mkr i årlig kostnadsökning på befintlig låneskuld. Den genomsnittliga räntan (senaste 12 mån) på den befintliga skuldportföljen uppgår till 1,18 %. De indikativa räntorna för nylån ligger just nu mellan 3,9 %-4,4 %.

I kommunen har hela låneskulden bunden ränta. Löptiden är lite varierande men att binda räntan minskar risken för kommunen. Det har varit en medveten strategi för kommunen att binda räntan i större utsträckning och också att anpassa bindningstider så att lånen löper ut vid olika tidpunkter. Under andra halvan av 2024 löper räntebindningstiden ut för en relativt stor del av låneskulden och därmed ligger 40% av ränterisken på kort sikt.

